

Přílohy

Příloha č. 1

Návrh otázek pro rozhovor s učitelkami MŠ při zdravotnických

zařízeních/herními terapeutky:

- S jakými onemocněními se u dětí nejčastěji setkáváte?
- Průměrný věk dětí, se kterými se setkáváte?
- Průměrná doba hospitalizace dětí?
- Jak pracujete s dětmi v herně?
- Jak pracujete s dětmi, které musí být na lůžku?
- Jak spolupracujete s rodiči dětí?
- Jak spolupracujete se zdravotnickým personálem?
- Jak nahlížíte na herní terapii?
- Specifika práce v MŠ při nemocnici/herního terapeuta?
- Spokojenost s touto prací?

Přepis realizovaných rozhovorů

1) Rozhovor s učitelkou MŠ při nemocnici Jihlava

S jakými onemocněními se u dětí nejčastěji setkáváte?

- ✓ Onemocnění, se kterými se setkáváme, jsou opravdu různorodá a v různých obdobích i specifická, pracujeme s dětmi, které mají něco zlomeného až po děti se zápallem plic.

Průměrný věk dětí, se kterými se setkáváte?

- ✓ Zde na dětském oddělení jsou děti do osmnácti let. Jinak se dá říci, že vyplňujeme volný čas všem dětem. V Jihlavě byla ZŠ při nemocnici zrušena, takže mnohdy pracujeme i se staršími dětmi, než jen s předškolními.

Průměrná doba hospitalizace dětí?

- ✓ Většinou jsou zde děti hospitalizované v řádu dnů, ale pokud se jedná o vážnější případy, mohou to být i týdny, je to individuální, případ od případu.

Jak pracujete s dětmi v herně?

- ✓ Pro děti vymýšlíme zajímavé činnosti, aby se mohly alespoň na chvíli opoutat od toho, v jakém jsou prostředí. Při volbě činnosti samozřejmě musíme klást důraz na to, jaké má dítě omezení kvůli hospitalizaci. Hodně se věnujeme výtvarným činnostem, zdobíme výtvary dětské oddělení. Děti rády hrají různé stolní hry i něco vyrábí. Také se věnujeme činnostem podle období, například vánoce.

Jak pracujete s dětmi, které musí být na lůžku?

- ✓ Pokoje obcházíme a nabízíme dětem činnosti v herně, pokud to však zdravotní stav dítěte nedovoluje, půjčujeme dětem na pokoj různé knihy i hry, s dětmi pracujeme převážně v herně.

Jak spolupracujete s rodiči dětí?

- ✓ Při herní terapii s rodiči vůbec nespolečujeme, herní terapie u nás nemá takový charakter, aby byla spolupráce s rodiči možná. Pokud je dítě hospitalizované a je s ním rodiče, může s ním být i v herně nebo si pro dítě na pokoj půjčit nějaké hry.

Jak spolupracujete se zdravotnickým personálem?

- ✓ Spolupráce pedagogů a zdravotnického personálu probíhá. Herní terapie je převážně vedena zdravotními sestrami, my pedagogové máme v herní terapii také svou část, takže se zdravotníky při herní terapii spolupracujeme. Při práci na oddělení je spolupráce se zdravotníky na běžné úrovni.

Jak nahlížíte na herní terapii?

- ✓ Herní terapie je velmi důležitá a přínosná, děti baví, dozví se něco nového a je to fajn. Mám zkušenosti, že děti herní terapií projdou a pak třeba, když přijdou do ordinace jako pacienti, tak říkají, že už zde byly a že ví, jak to zde chodí, určitě pak mají z nemocnice menší obavy. Co se mi nelíbí, je, že zdravotní sestry, které herní terapii provádí, to musí provádět ve svém volném čase a nic za to nedostanu, tak by to fungovat nemělo, měl by je někdo zaplatit.

Specifika práce v MŠ?

- ✓ Specifické je určité prostředí, ve kterém pracujeme, setkáváme se s různými dětmi i různými případy. Nestálost dětí může být při práci také omezující, situace se zde může změnit z minuty na minutu, při časté výměně dětí můžeme činnosti i opakovat, samozřejmě se musíme držet stanoveného plánu. A děti mají různá omezení, takže s dětmi nemůžeme provádět všechny činnosti, které bychom mohli provádět s dětmi běžnými.

Spokojenost s touto prací?

- ✓ S prací v mateřské škole jsem spokojená, pracuji tady už pár let a rozhodně bych neměnila. Líbí se mi, že práce není stereotypní, doba pobytu dítěte v nemocnici se neustále zkracuje a děti se často mění, většinou pracuji s menším kolektivem dětí, takže s dítětem mohu pracovat více individuálně. Práci bych rozhodně neměnila.

2) Rozhovor s učitelkou MŠ při nemocnici Pelhřimov

S jakými onemocněními se u dětí nejčastěji setkáváte?

- ✓ Onemocnění jsou různá, mnohdy však ani nevím, jakou diagnózu dítě má, do zdravotních karet dětí se podívat nemůžu, takže pokud se nezeptám sester, tak diagnózu nezjistím, samozřejmě někdy je to na dítěti patrné, někdy mi to dítě nebo rodič s ním je sdělí sami. Důvody hospitalizace jsou opravdu různorodé.

Průměrný věk dětí, se kterými se setkáváte?

- ✓ Tady na dětském máme dvě oddělení, jedno pro děti od narození do pěti let a druhé od tří do devatenácti let. Já pracuji převážně na druhém oddělení a kolegyně na prvním. Většinou jsou zde děti školního věku, ale je to různé.

Průměrná doba hospitalizace dětí?

- ✓ Děti se tady často mění, jedno dítě je tady zhruba tři až čtyři dny. S pokrokem medicíny se pobyt dětí v nemocnici neustále zkracuje.

Jak pracujete s dětmi v herně?

- ✓ Věnujeme se převážně volnočasovým aktivitám. Děti, kterým to zdravotní stav dovolí, mohou jít z lůžka do MŠ a tam se mohou věnovat takzvaným zaměstnáním, pokud je dítě na oddělení s matkou, matky se mohou do činností zapojit. V mateřské škole děti zaměstnáváme především vyráběním, výrobky pak zdobí chodby nemocnice.

Jak pracujete s dětmi, které musí být na lůžku?

- ✓ Pokud jsou děti na JIP, můžeme za nimi s kolegyní dojít a rozveselit je, na oddělení JIP chodí spíše kolegyně. Když jsou děti na izolaci, tak za nimi nesmíme vůbec. Děti na běžných pokojích většinou do herny můžou, takže pracujeme převážně v herně.

Jak spolupracujete s rodiči dětí?

- ✓ Při herní terapii vůbec ne, to přijde s dětmi ze ZŠ pedagog, rodiče herní terapii vůbec nejsou přítomni, není tak nastavena, aby mohly být. Při práci v MŠ spolupracuji i s rodiči, když je rodič s hospitalizovaným dítětem, když něco vyrábíme, maminky se zapojují rády. Nedávno tu byl hospitalizovaný chlapec, kterému bylo zhruba třináct let, a jeho matka tady byla s ním, u tak velkého dítěte to není běžné. V tomto případě to bylo spíše nevhodné, chlapec by vše bez problémů zvládal, matka byla ze všeho vystresovaná a hodně ochranná. Do šesti let věku dítě si rodiče nemusí být v nemocnici platit, pak už ano

Jak spolupracujete se zdravotnickým personálem?

- ✓ Se zdravotníky při své práci příliš nespolupracuji, pokud něco potřebuji ohledně dítěte vědět, zeptám se zdravotních sester, ale jinak spolupráce není nijak zásadní. Při herní terapii spolupracuji s lékařkou velmi, herní terapii vede převážně ona a zdravotní sestra, my pak v herně herní terapii dokončujeme pomocí pracovních listů, takže v tomto případě se spolu domlouváme, co a jak.

Jak nahlížíte na herní terapii?

- ✓ Jsem ráda, že herní terapii provádíme, byl by o ni velký zájem, ale z personálních důvodů to nelze, takže se provádí párkrát do měsíce a to je možná škoda. Někdy bereme herní loutku Cecilku i hospitalizovaným dětem do herny, aby si s ní mohly pohrát a vyléčit ji, děti to moc baví, většinou to není něco, z čeho by měly strach nebo se tomu chtěly vyhnout.

Specifika práce v MŠ při nemocnici?

- ✓ Pracujeme s nemocnými dětmi, takže v tom je práce určitě specifická. Nikdy dopředu moc nevím, kolik budu mít zrovna v herně dětí a situace se často mění novými příjmy nebo odchody dětí domů. Činnosti v herně musím volit podle aktuální skladby dětí. Skoro každý týden za námi také dochází zdravotní klauni, věnuje se tomu pár dobrovolníků. S klauny jsme spokojení, pro děti je to rozptýlení a navození dobré nálady, klauni chodí i do ambulance. Rodiče si klauny také pochvalují.

Spokojenost s touto prací

- ✓ Na tomto místě pracuji už dvacet let, takže to určitě svědčí o mé spokojenosti s touto prací. Práce s dětmi je většinou milá a příjemná. Měli jsme tu i dívku z výchovného ústavu, která se neustále snažila utéct, ale to byl výjimečný případ, většinou je práce s dětmi klidnější. Nejvíce mě mrzí, že před pár lety byly na Vysočině zrušeny ZŠ při nemocnicích, zůstaly jen MŠ. Jsme s tím strašně nespokojení, dokonce jsme i s panem primářem jeli na ministerstvo, ale nebylo to nic platné. Před změnou zákona jsme se s dětmi v nemocnici i učili, dnes už je to pouze ve spolupráci s rodiči, myslím si, že to není dobré, když při dlouhodobější hospitalizaci dítě zameškává látku, kterou by mělo probírat.

3) Rozhovor s herní terapeutkou (keramická dílna, odd. d. neurologie) TN Praha

S jakými onemocněními se u dětí nejčastěji setkáváte?

- ✓ Když pracuji s dětmi, které jsou umístěné na dětské psychiatrii, jedná se o různé diagnózy například hyperaktivita, anorexie, atd. Většinou diagnózu těchto dětí neznám, do keramické dílny přijdou s učitelkami ze základní školy při psychiatrii a jsou tady s námi po celou dobu, takže diagnózu dětí neznám. Na neurologii jsou děti s epilepsií, poruchami spánku a dalšími diagnózami. Pokud diagnózu potřebuji vědět, zeptám se zdravotníků.

Průměrný věk dětí, se kterými se setkáváte?

- ✓ Z psychiatrie mi na keramiku většinou chodí děti ve školním věku, mají to v rámci vyučování, takže jsou to děti zhruba do patnácti let. Na dětské neurologii se setkávám s dětmi od narození do osmnácti až devatenácti let.

Průměrná doba hospitalizace dětí?

- ✓ Děti z psychiatrie jsou hospitalizované v řádu týdnů, ale protože je herní terapie v keramické dílně pouze jednou do týdne a děti se střídají, mám možnost vidět jedno dítě zhruba dvakrát za jeho pobyt. Pokud se však dítě na dětskou psychiatrii vrací, stává se „známou firmou“ a mohou s ním pracovat i vícekrát. Na dětské neurologii je doba hospitalizace individuální, podle diagnózy, ale většinou se jedná o hospitalizaci v řádu dnů.

Jak pracujete s dětmi v herně?

- ✓ Při keramické práci, pracuji s dětmi v keramické dílně, převážně se jedná o keramické výrobky. Na dětské neurologii s dětmi vyrábíme různé výrobky, děti si mohou kreslit nebo hrajeme různé stolní hry a další činnosti. Pokud si maminky chtějí něco zařídit, mohou jim děti i pohlídat.

Jak pracujete s dětmi, které musí být na lůžku?

- ✓ S psychiatrickými dětmi na lůžku vůbec ne. Na dětské neurologii obejdu pokoje s nabídkou činností, že děti si mohou jít hrát do herny nebo dětem můžu půjčit nějaké hračky na pokoj, ale pracuji spíše v herně, než na pokojích.

Jak spolupracujete s rodiči dětí?

- ✓ U psychiatrických dětí s jejich rodiče vůbec nespolečně pracuji, nemáme šanci se potkat. Na dětské neurologii spolupracuji s rodiči hodně, většinou jsou na oddělení s hospitalizovanými dětmi. Do šesti let věku dítěte tady může být rodič s dítětem zadarmo. Rodiče se většinou zapojují i do činností, do her.

Jak spolupracujete se zdravotnickým personálem?

- ✓ U psychiatrických dětí vůbec, nedochází s dětmi na keramiku, jsou tam s nimi pouze učitelky ze školy. Na dětské neurologii spolupracuji se zdravotnickým personálem částečně, pokud potřebuji k dítěti něco vědět, zeptám se zdravotníků. Někdy se i zdravotníci ptají, jak třeba dítě pracovalo nebo jak se chovalo. Předávám zdravotníkům zpětnou vazbu, jak dítě u mě pracovalo.

Jak nahlížíte na herní terapii?

- ✓ U nás je model herní terapie ojedinělý. Někde je herní terapie propojena s dalšími pracovníky, ale my tady pracujeme samostatně. Herní terapie u nás probíhá pod záštitou Centra podpůrné péče Lékořice. Herní terapie je velmi přínosná a důležitá, na herní terapii nemáme žádné speciální vzdělání, ani školení, inspirujeme se z vlastních zdrojů, článků a státi, které jsou dostupné. Jako herní terapeutky působíme v Thomayerově nemocnici dvě. Herní specialista nemůže nahrazovat učitele, v rámci toho, že by se měly rušit školy při nemocnicích.

Specifika práce herního specialisty?

- ✓ Profese herního specialisty neexistuje, není v zákoně. Tato profese se blíží pedagogické nebo psychologické práci. Ve zdravotnickém systému je těžké herního specialistu ukotvit. Zásadní otázkou je o právní rámec a požadavky ministerstva. Herní specialista by se dal asi nejlépe přirovnat profesi ergoterapeuta, ten je ukotven ve zdravotnictví i v katalogu prací. Všeobecně provádění herní terapii zdravotní sestry, které jsou sjednané ústní dohodou. Herní terapeutky zde mají pedagogické či sociální vzdělání a jsou zaštitovány Centrem podpůrné péče Lékořice. Je to o vedení, jakým způsobem si herní terapii zařídí. V nemocnici v Motole provádí herní terapii Alice Řezníčková, která je považována za zakladatelku herní terapie u nás, herní terapie je provozována zhruba od roku 2002. Manželé Královcovi se také angažují v oblasti herní terapie. Organizují kurz pro herní specialisty. Snažili se o ukotvení herního specialisty v právním systému, byl už i návrh, ale nakonec nebyl přijat. Královcovi zastávají názor, že herní terapeut nemusí mít ani pedagogické, ani psychologické vzdělání, že na herního terapeuta, mohou v podstatě proškolit každého jedince.

Spokojenost s touto prací?

- ✓ Za svůj život jsem prošla více zaměstnáními, pracovala jsem i s odsouzenými a to byla jiná práce. Tady jsem spokojená, když pracuji s dětmi v keramické dílně, mohu se realizovat a práce je kreativní. Na dětské neurologii je práce zaměřená více na vyplnění volného času. Jako herní specialista pracuji skoro deset let.

4) Rozhovor s herní terapeutkou (odd. d. chirurgie) TN Praha

S jakými onemocněními se u dětí nejčastěji setkáváte?

- ✓ Děti jsou na oddělení dětské chirurgie nejčastěji hospitalizovány s břišní kýlou, tříselnou kýlou a s bolestmi břicha.

Průměrný věk dětí, se kterými se setkáváte?

- ✓ Na dětské chirurgii na tomto oddělení jsou hospitalizovány děti od šesti do osmnácti let.

Průměrná doba hospitalizace dětí?

- ✓ Doba hospitalizace dětí je zhruba čtyři dny. Pokud se však jedná o vážnější případ, může být doba hospitalizace i pět týdnů. Zažila jsem tady chlapce, kterému byla transplantována játra. Tento chlapec tady byl hospitalizován dva a půl měsíce na JIP.

Jak pracujete s dětmi v herně?

- ✓ Pracuji s dětmi pouze na pokojích, v herně ne. V herně pracuje s dětmi paní učitelka ze školy.

Jak pracujete s dětmi, které musí být na lůžku?

- ✓ Věnuji se všem dětem, které jsou na pokojích. Většinou mi to trvá celé dopoledne, než obejdu celé oddělení a zastavím se u všech dětí. Moje práce spočívá především v tom, že se snažím děti uklidnit a navodit u nich pocit pohody, aby neměly strach a hospitalizace je nestresovala. Pracuji s herní loutkou a hodně s fotoknihou Tomíkova dobrodružství tentokrát v Thomayerově nemocnici, kde děti všechno názorně vidí. Pracuji s dětmi před zákrokem i po zákroku.

Jak spolupracujete s rodiči dětí?

- ✓ Na oddělení kde jsou matky s dětmi, příliš nechodím, tam jsou děti ještě příliš malé. Když rodiče dětí vidí mou práci, jsou rádi, že s dětmi takto pracuji. Když rodiče o práci herního terapeuta neví a pak se o ní dozví, jsou mile překvapeni. Rodiče se také trochu zklidní, když vidí instruktážní knížku o Tomíkovi. Rodiče vidí herní terapii rádi.

Jak spolupracujete se zdravotnickým personálem?

- ✓ Spolupracuji se zdravotnickými pracovníky, jsem při předávání služby. Slyším z hlášení diagnózy dětí. Nebo mi zdravotní sestry řeknou, co je třeba. Já, jako herní specialista jsem brána jako součást zdravotnického týmu. Musím respektovat potřeby dětí i specifika oddělení.

Jak nahlížíte na herní terapii?

- ✓ Jsem ráda, že mohu hospitalizovaným dětem pomáhat od případného strachu a nejistoty, které mohou mít z pobytu z nemocnice. Máme tady ojedinělý model herní terapie. Jsem v těsném kontaktu se zdravotnickými pracovníky i s dětmi.

Specifika práce herního specialisty?

- ✓ Do jisté míry i vyplňuji volný čas hospitalizovaných dětí. Musím umět dobře odhadnout každé dítě, abych věděla, jak k němu mám přistupovat. Každé dítě je individualita. Důležitá je také spolupráce s rodiči i se zdravotníky. Jsem ráda, že jsem součástí zdravotnického týmu, tato spolupráce je i pro mě důležitá. Já také poskytuji zdravotníkům zpětnou vazbu, když vidím, jak se děti chovají. Společně se zdravotníky jsme také nafotili fotoknihu Tomíkova dobrodružství. A chystáme se vytvořit druhý díl, protože se nám kniha velmi osvědčila.

Spokojenost s touto prací?

- ✓ S prací herního specialisty jsem spokojená. V dopoledních hodinách rodiče na oddělení nesmí, až v návštěvních hodinách, takže dětem tak trochu nahrazuji maminku, aby se nebály a operaci v pořádku zvládly.

5) Rozhovor s učitelkou MŠ při Fakultní nemocnici Brno (odd. d. kožní, interna)

S jakými onemocněními se u dětí nejčastěji setkáváte?

- ✓ Děti jsou zde hospitalizovány s kožními obtížemi, s různými vyrážkami, které je svědí, takže to není příjemné. V interní části jsou děti s různými diagnózami.

Průměrný věk dětí, se kterými se setkáváte?

- ✓ Na tomto oddělení se setkávám s dětmi do osmnácti let. S předškolními dětmi pracuji já a se školními dětmi, paní učitelka základní školy a mnohdy i spolupracujeme. Věková rozmanitost dětí, které se zrovna sejdou v herně, může být velká.

Průměrná doba hospitalizace dětí?

- ✓ Pobyt dětí na tomto oddělení je individuální, děti jsou zde hospitalizované jeden až dva dny, ale i týden až tři týdny, jeden chlapec zde strávil půl roku. Nestálost dětí může někdy být omezující, některé děti jsou hospitalizované na krátkou dobu.

Jak pracujete s dětmi v herně?

- ✓ Pohybové činnosti nejsou příliš časté, protože většina dětí má v této oblasti omezení. Věnuji se i hrám se zpěvem. Nejvhodnější jsou výtvarné činnosti. Dětskými výtvary pak zdobíme oddělení a jako MŠ vydáváme každý rok kalendář z prací dětí.

Jak pracujete s dětmi, které musí být na lůžku?

- ✓ Snažím se pracovat i s dětmi, které jsou na lůžku, ty si například kreslí, snažím se směřovat všechnu práci do herny, mnohdy to však nejde, s dětmi pracuji převážně v herně.

Jak spolupracujete s rodiči dětí?

- ✓ Herní terapie je i odlehčovací pomocí pro rodiče, když je dítě v herně mohou si odpočinout, nebo si vyřídit své věci, nesmí však opustit nemocnici. Pokud do herny přijde dítě s rodičem, nejprve si musím získat rodiče, protože rodič dítě chrání. Musím rodiče i dítě rychle odhadnout, abych věděla, jak k nim přistupovat. Jednou se mi stalo, že jsem se přes rodiče k dítěti nedostala, viděla jsem, že dítě by si chtělo jít hrát, ale rodič to nedovolil. Musím si dítě rychle „diagnostikovat“, abych věděla, jak s ním mám pracovat. Přítomnost rodiče, jak v herně, tak i při herní terapii má své klady i zápory. Přítomnost rodiče, je tou nejvyšší kontrolou, jaká může být. Herní terapii rodiče vídají a

jsou z ní nadšeni, jsou rádi, že s dětmi v této oblasti pracuje, vidí to jako pozitivní fakt. V herně jsou někdy u stolečku s dětmi i rodiče, pokud si rodiče vykládají mezi sebou, je to rušivé pro mou práci. Pokud je rodič typ „managera“ také není vhodné, když je v herně a neustále telefonuje a ruší.

Jak spolupracujete se zdravotnickým personálem?

- ✓ Se zdravotnickým personálem musím spolupracovat a komunikovat, jinak by to ani nešlo.

Jak nahlížíte na herní terapii?

- ✓ Dříve působil na oddělení onkologie herní specialista, ale jeho činnost skončila, protože je nezařaditelný, tak herní terapie probíhá v této formě na každém oddělení prostřednictvím učitelek mateřské školy při nemocnici zhruba jednou do týdne, herní terapie je organizována i pro běžné MŠ, to domlouvá paní ředitelka. Jinak jsem ráda, že u nás herní terapie běží, mě to baví a děti také. O herní terapii získáváme informace ze Společnosti o herní práci a dále tím, že se inspirujeme v jiných zařízeních, pravidelně se v této oblasti vzděláváme a jezdíme na exkurze do zařízení, kde je herní terapie také prováděna.

Specifika práce v MŠ při nemocnici?

- ✓ Obměna práce je pro mě důležitá. Tato práce i herní terapie mě musí jako učitelku bavit, abych byla schopná se této činnosti věnovat naplno a aby tato činnost měla smysl. Jako fakt, kterým je tato práce specifická, vidím to, že když přijde nové dítě, musím ho znovu motivovat k činnosti nebo když se dítě vrátí z vyšetření a pokud toto proběhne třeba i pětkrát za den, je to náročné, zapálenost do práce je hlavní.

Spokojenost s touto prací?

- ✓ Herní terapie se v této nemocnici realizuje zhruba od roku 1999. Nevýhodou práce v tomto prostředí je, že děti odchází na různá vyšetření, takže činnost může být kdykoli narušena, ale činnost lze pak dokončit. Já zde pracuji již dlouhá léta, nejprve jsem pracovala na oddělení dětské onkologie, pak jsem byla přeřazena na toto oddělení, sama bych z onkologie neodešla, ale jsem ráda, že jsem nyní tady, na onkologii to bylo těžké po psychické stránce, když se stalo, že dítě zemřelo. Jsem ráda, že pracuji tady, jsem tady spokojená.

6) Rozhovor s učitelkou MŠ při Fakultní nemocnici Brno (odd. d. ORL)

S jakými onemocněními se u dětí nejčastěji setkáváte?

- ✓ Nejčastěji jsou děti na dětské ORL hospitalizované s nosními mandlemi, s krčními mandlemi a s ušními obtížemi.

Průměrný věk dětí, se kterými se setkáváte?

- ✓ Na lůžkové části tohoto oddělení jsou hospitalizovány děti ve věku od dvou do sedmi let.

Průměrná doba hospitalizace dětí?

- ✓ S nosními mandlemi jsou děti hospitalizované v průměru tři dny, s krčními mandlemi pět dnů a s ušními obtížemi zhruba kolem týdne.

Jak pracujete s dětmi v herně?

- ✓ Mám v této herně spoustu pomůcek a materiálů, které můžu ke své práci využít. Děti si rády hrají s maňásky i s dřevěnými hračkami. Jsem velmi nadšená pro hudební výchovu, hrají s dětmi na Orffovy nástroje, zařazují dechové chvílky, hraní na pianko. Využívám omalovánky i s dětmi pracuji s temperovými barvami. MŠ ze všech oddělení vydávají každý rok kalendář z obrázků hospitalizovaných dětí. Lidé si pak mohou kalendář koupit, kalendář je rozšířen i do zahraničí. Mateřské školy tady se věnují i sezonním činnostem, činnosti spojené s vánoci, například pečení perníčků i Mikulášská nadílka zde probíhá. Program si vytváříme podle RVP pro předškolní vzdělávání.

Jak pracujete s dětmi, které musí být na lůžku?

- ✓ Snažím se pracovat i s dětmi, které musí být na lůžku. Děti mohou být v herně, pokud tam jsem já, samy tam být nesmí. S dětmi na lůžku pracuji převážně po obědě.

Jak spolupracujete s rodiči dětí?

- ✓ Maminky si pro děti mohou půjčit hračky nebo knihy na pokoj. Rodiče většinou s dětmi v nemocnici zůstávají, aby děti měly pocit bezpečí. Mohou s dětmi být i v herně. Děti jsou tady menší, takže většina rodičů tady s dětmi je. Herní terapie se jim líbí a jsou za ni rádi.

Jak spolupracujete se zdravotnickým personálem?

- ✓ Neznám přesně diagnózu každého dítěte, můžu spolupracovat se zdravotníky, zeptat se, ale do zdravotních karet nesmím. Protože už jsem tady dlouho, většinou vím, s čím dítě přišlo, podle toho co má napsáno na tabulce u postele.

Nebo se může diagnózu dozvědět z komunikace s rodiči. Se zdravotnickým personálem není spolupráce příliš velká, ale pokud je to potřeba, spolupracujeme na dobré úrovni. Komunikace a vzájemná spolupráce se zdravotníky je při této práci důležitá.

Jak nahlížíte na herní terapii?

- ✓ Při herní terapii se představuji jako herní teta, aby děti neměly obavy. Realizace herní terapie musí být zapsána v třídnici, aby pak bylo možné kontrolovat, zda byla provedena. Herní terapii musí provádět všechny učitelky mateřské školy. Je důležité, aby herní terapie byla prováděna, aby neupadala, ale stávala se stále rozšířenější, protože je pro děti přínosná. Mateřská škola pracuje v rámci herní terapie pouze s „obyčejnými“ plyšovými medvědy, nemají vnitřní orgány. S klasickými velkými herními loutkami pracuje při herní terapii základní škola při nemocnici.

Specifika práce v MŠ při nemocnici?

- ✓ Každá učitelka tady má vystudovanou speciální pedagogiku, je to podmínkou pro tuto práci. Snažím se o jazykovou výchovu, pracuji s logopedickými kostkami, děti mají k dispozici i tablet na jazykovou výchovu. Zde jsou hospitalizovány i děti se sluchovým postižením, většinou komunikují s dítětem přes rodiče, základy znakového jazyka sice mám, ale příliš nevyužívám. Vyhovuje mi, že mohu pracovat s menší skupinou dětí, herna by mohla být větší.

Spokojenost s touto prací?

- ✓ Jsem raději v této MŠ, než v běžné MŠ, dříve jsem pracovala v běžné MŠ, ale přišla jsem tam o hlas, protože jsem neustále s dětmi zpívala. Tady je pro mě lepší, že se děti častěji střídají a že pracuje s menším kolektivem dětí.

7) Rozhovor s učitelkou MŠ při Fakultní nemocnici Hradec Králové

S jakými onemocněními se u dětí nejčastěji setkáváte?

- ✓ To je různé, jak kdy.

Průměrný věk dětí, se kterými se setkáváte?

- ✓ Při své práci se setkávám s dětmi předškolního i školního věku, s dětmi až do osmnácti let věku.

Průměrná doba hospitalizace dětí?

- ✓ Děti jsou tady průměrně hospitalizované asi čtyři až pět dní, pokud se jedná o zlomeniny a podobně, jsou hospitalizováni i déle.

Jak pracujete s dětmi v herně?

- ✓ V mateřské škole pracují učitelky s dětmi, které jsou převážně na lůžku, činnost v herně není tak častá, podle toho také volíme vhodné činnosti pro děti. U dětí se hodně jedná o individuální péči. MŠ i ZŠ při nemocnici zde velmi úzce souvisí, paní učitelky spolu spolupracují a paní učitelky MŠ pracují i se školními dětmi. Někdy jsou do herní terapie začleněny i děti z oddělení, ale tato situace je spíše výjimečná, je to nebezpečné z důvodu přenosu bacilů.

Jak pracujete s dětmi, které musí být na lůžku?

- ✓ Činnosti na lůžku jsou častější, než v herně. Děti si mohou zahrát různé hry nebo si třeba i něco nakreslit.

Jak spolupracujete s rodiči dětí?

- ✓ Pokud je rodič s hospitalizovaným dítětem v nemocnici, můžeme spolupracovat i s ním. V rámci herní terapie s rodiči nespolupracujeme, protože ji provádíme v takové koncepci, že to není možné.

Jak spolupracujete se zdravotnickým personálem?

- ✓ Se zdravotnickým personálem spolupracujeme minimálně.

Jak nahlížíte na herní terapii?

- ✓ Považuji herní terapii za velmi přínosnou. Herní terapii ve fakultní nemocnici provádí i herní terapeutka, převážně na jednom oddělení, někdy i na dalších odděleních, ale nyní je na mateřské dovolené, takže za ni nemáme náhradu. Herní terapeutka má pravděpodobně vystudovanou herní terapii. Teď herní terapii provádějí učitelky MŠ při nemocnici. Herní terapie je určena pro děti předškolního věku z běžných mateřských škol. Považuji herní terapii za práci s prvky herní terapie. Herní terapie, kterou vedeme my v MŠ, zde probíhá

zhruba patnáct let. Herní terapie je prováděna pouze na podzim a na jaře, z personálních důvodů 2014 na podzim realizována nebyla, nyní bude realizována až v měsíci dubnu.

Specifika práce v MŠ při nemocnici?

- ✓ Pracujeme podle rámcového vzdělávacího programu, podle témat činností „Školka v postýlce, aneb chceme být zdraví“. Samozřejmě musíme k dětem přistupovat individuálně a tolerovat jejich zdravotní omezení. Pořádáme spoustu akcí a snažím se využít každé volné chvíle.

Příloha č. 3
Fotodokumentace z herních terapií
Jihlava

herní panenka „Cecilka“

vnitřní orgány

herní terapie – speciální pedagog

herní terapie – sestry z děts. odd. – odběr krve

herní terapie – operace slepého střeva

Pelhřimov

herní panenka „Lucinka“

vnitřní orgány

herní terapie – dětská lékařka – seznámení s kostrou

herní terapie – dětská lékařka – léčení „Lucinky“

Praha

herní loutka (malá) – chlapeček

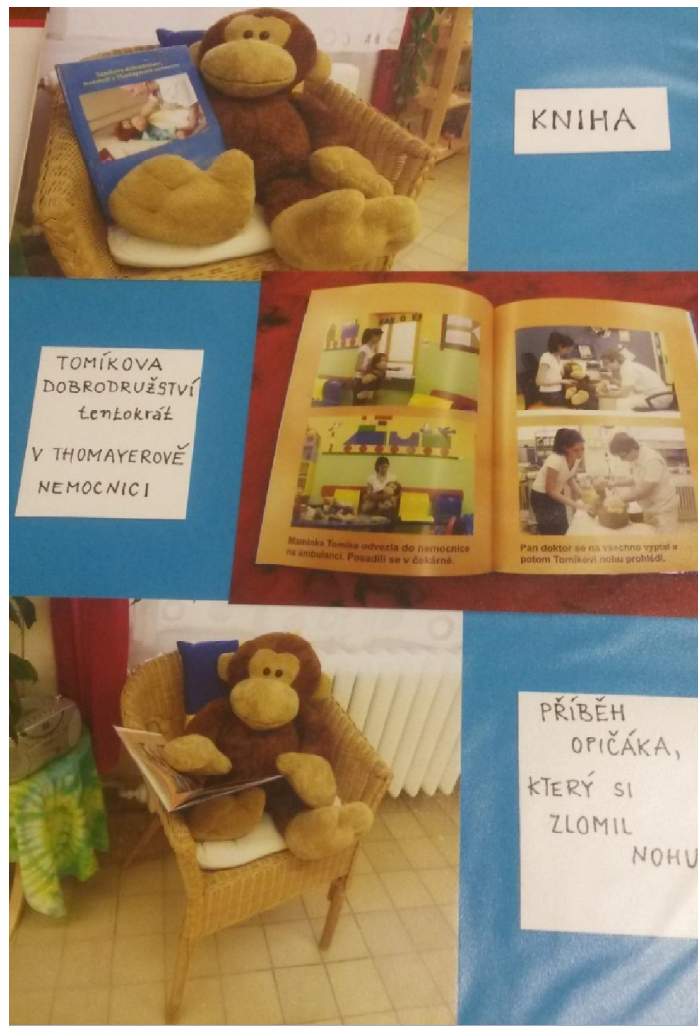
vnitřní orgány

herní terapie – herní specialista – keramická dílna

herní terapie – herní specialista – oddělení dětské neurologie

Tomíkova dobrodružství – instruktážní knížka, se kterou pracuje herní terapeut na dětské chirurgii

Brno

herní loutka – medvídek (dětské interní odd.)

herní terapie – učitelka MŠ - léčení medvídka

herní terapie – léčení vlastních plyšových hraček

herní terapie – učitelka MŠ – příběh o nemocném chlapci

herní terapie – skládání puzzle – jednotlivé vrstvy těla

herní terapie – zakreslení potíží dítěte do obrázku

herní terapie – učitelka MŠ - vyšetření medvídky (odd. dětská ORL)

herní terapie – učitelka MŠ – uložení medvídky ke spánku

skládačka dutina ústní – herní terapie – dětská ORL

Hradec Králové

herní loutka „Kuba“ (nemá vnitřní orgány)

herní loutka „Kačenka“ (nemá vnitřní orgány)

herní terapie – učitelka MŠ – malí lékaři léčí „Kubu“

herní terapie – učitelka MŠ – malí lékaři léčí „Kačenu“